

Є.Є. РОЗУМ, здобувач

Одеський державний аграрний університет

ВПЛИВ ЗГОДОВУВАННЯ ПРЕМІКСУ «ФРЕНК–РАЙТ» НА ПЕРЕБІГ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ КОРІВ

Встановлено, що вітамінно–мінеральна добавка «Френк–Райт» і дефторирований фосфор позитивно впливають на обмінні процеси у корів при згодовуванні їх на фоні повноцінного в збалансованого раціону протягом сухостійного і пуерперального періодів. Усі біохімічні показники в кінці досліду в межах фізіологічної норми. Премікс «Френк–Райт» і дефторирований фосфор введений додатково сухостійним коровам, або в післяродовому періоді сприяв підвищенню заплідненості від першого осіменіння на 20–30% та скороченню індексу запліднення на 1,1.

Одним з самих складних питань для підприємств агропромислового комплексу є регулювання процесів відтворення. Великий вплив на відтворювальну здатність крім організаційно-господарських, таких як час осіменіння маточного поголів'я після отелення, тривалість сухостійного періоду, гінекологічних захворювань, має годівля корів. Тому в останні роки велику увагу приділяють вивченню впливу різних біологічно–активних речовин, умов зовнішнього середовища та інших факторів на стан відтворення стада.[3]

Визначаючи потрібність тварин в біологічно–активних речовинах неможна забувати про те, що вони неоднорідні за своїм фізіологічним призначенням. Є група речовин яка відноситься до фактору годівлі, другі групи виконують функції каталізаторів обміну речовин або стимулюють ріст і відгодівлю тварин. Найбільш раціональний шлях використання комплексів біологічно активних речовин в тваринництві – виробництво преміксів.

Останнім часом у годівлі с.–г. тварин використовуються різні премікси і спеціальні добавки, які стимулюють приріст, впливають на розвиток і їх відтворювальну здатність. Заслуговує на увагу вітамінно–мінеральна добавка (премікс англійської компанії «Френк–Райт») і дефторирований фосфор. Однак даний премікс англійська компанія рекомендує для дійних корів без врахування їх фізіологічного стану.

Вітаміни та мінерали представляють собою біологічно активні речовини. Однак, якість вітамінно–мінеральних добавок визначається тим, що вони повинні максимально зберігати цінність діючих речовин з моменту їх додання до корму і до остаточного засвоєння їх в організмі. [1, 2]

Метою роботи було встановити вплив вітамінно–мінеральної добавки (премікс «0,5% Френк–Райт») і дефторированого фосфору на репродуктивну функцію корів в залежності від терміну його згодовування.

Матеріал і методи дослідження.

Дослідження були проведені нами в умовах навчального господарства ім. Трофімова протягом 2006 року на коровах з різним терміном вагітності, і в післяродовому періоді.

Запропонований англійською компанією премікс включає 9 макро– і мікроелементів (зокрема: Р, Са, Mg, Cu, Mn, Zn, I, Со, селен), а також вітаміни А, Д і Е.

Для проведення досліду було сформовано 3 групи корів:

- перша з моменту запуску на сухостій
- друга – з першого дня після отелення
- третя – на 5–6-му місяці вагітності.

Всього в досліді було 86 тварин.

Тваринам всіх груп до основного раціону щодня протягом 2–ох місяців додавали премікс + дефторирований фосфор з розрахунку 5 кг на 1т комбікорму. До складу комбікорму входили кукурудза, пшениця і ячмінь по 22,5 кг\ц; висівки пшеничні та макуха соняшникова по 15 кг\ц. Раціони були повноцінними та збалансованими по всім поживним речовинам для різних фізіологічних груп корів.

Перед початком досліду і в кінці проводили біохімічне дослідження крові. За результатами біохімічного дослідження крові проводили корекцію раціонів для корів сухостійного, післяродового та лактаційного періодів.

В подальшому по кожній корові реєстрували дату проявлення першої стадії збудження, інтервал від отелення до запліднення, кратність осіменіння та заплідненість від першого осіменіння.

Результати досліджень та їх обґрунтування.

Біохімічним дослідженням крові нами встановлено, що в крові сухостійних корів спостерігалася гіпопротеїнемія і дефіцит фосфору у 20-40% тварин; після отелення – у 40–100% відповідно. У корів 5–6 місячної тільності усі показники були в межах фізіологічної норми. В ході досліду у корів першої і другої групи відбулося підвищення рівня лужного резерву плазми крові, загального білка, каротину і фосфору. Рівень кальцію практично знаходився на одному рівні.

Ці зміни свідчать про позитивний вплив вітамінно-мінерального преміксу і дефторированого фосфору на кислотно-лужну рівновагу, показники білкового, мінерального і вуглеводного обміну та рівень каротину в організмі корів.

У корів третьої групи, яким вітамінно-мінеральну добавку і дефторирований фосфор почали згодувати на 5-6 місяці вагітності в кінці досліду (через 2 місяці) спостерігали в крові дефіцит фосфору у 60% випадків.

Спостерігаючи в подальшому за показниками відновлення репродуктивної функції у корів дослідних груп нами були встановлені наступні результати. (Таблиця 1)

Таблиця 1.

Ефективність застосування вітамінно–мінеральної добавки премікс «Френк–Райт» на репродуктивну здатність корів.

Показники	Групи корів		
	Перша (сухостійні)	Друга (післяродовий період)	Третя (тільні 5–6 місяців)
1. Строки завершення інволюції статевого апарату, днів	21,36±12,63	17,84±9,48	27,68±18,46

2. Термін відновлення статевої циклічності після отелення, днів	47,3±5,48	45,2±6,21	121,0±21,75
3. Заплідненість в першу статево охоту, %	70,0	80,0	50,0
4. Індекс осіменіння	1,6	1,5	2,6
5. Тривалість періоду від отелення до запліднення, днів	71,7±5,88	67,9±5,60	173,0±26,53

Завершення інволюції статевого апарату у корів 2–ої групи відбувалося в середньому на 17,8 добу, що на 4 доби раніше ніж в першій та на 10 днів ніж в третій групах.

Термін відновлення статевої циклічності після отелення в першій і другій групах практично не відрізнявся (2 доби), а в третій був в 3 рази більше і склав 121 добу.

Заплідненість у корів першої і другої групи була вище на 20–30% ніж в третій і складала 70–80% відповідно, а індекс осіменіння менше на 1,0–1,1.

Тривалість періоду від отелення до запліднення склав у корів першої і другої групи 71,7–67,9 днів відповідно, що на 102–105 днів менше ніж в третій групі.

Висновки:

1. Вітамінно–мінеральна добавка «Френк–Райт» і дефторирований фосфор позитивно впливає на обмінні процеси у корів при згодовуванні їх в період сухостою і після родів. Усі біохімічні показники в кінці дослідження були в межах фізіологічної норми.
2. Кількість мінеральних речовин і вітамінів премікса «Френк–Райт», які надходять в організм тільки лактуючим коровам, не мають адекватного відображення на їх вміст в крові тварин. Дефіцит фосфору перед отеленням склав 60%.
3. Премікс «Френк–Райт» і дефторирований фосфор введений додатково до основного раціону сухостійним коровам протягом двох місяців, або в післяродовому періоді

позитивно вплинули на перебіг їх репродуктивної функції. Заплідненість від першого осіменіння підвищилась на 20–30%, індекс запліднення скоротився на 1,1.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Куртяк Б. Профілактика і лікування неплідності корів жиро–розчинними вітамінами // Ветеринарна медицина України. –2001. – №3. –С.22–23.
2. Шипилов В.С. Профилактика бесплодия коров при искусственном осеменении: Воспроизводство и профилактика бесплодия с.–х. животных. –М.: Колос. – 1976. –С.54–65.
3. Яблонський В.А. Проблеми відтворення тварин на рубежі ХХІ століття // Науковий вісник НАУ. –К., –2000. – Вип. 22. –С.129–131.

Влияние скармливания премикса «Френк-Райт» на течение репродуктивной функции

коров

Е.Е. Розум

Установлено, что витаминно-минеральная добавка «Френк-Райт» и дефторированный фосфор положительно влияют на обменные процессы у коров при скармливании их на фоне полноценного у сбалансированного рациона на протяжении сухостоя и пуэрпериального периодов. Все биохимические показатели в конце опыта в пределах физиологической нормы. Премикс «Френк-Райт» и дефторированный фосфор, введенный дополнительно сухостойным коровам, или в послеродовом периоде способствовал повышению оплодотворяемости от первого осеменения на 20-30% и сокращению индекса оплодотворения на 1,1.

The Influence to feed premix "Frenk-Rayt" on current reproductive to functions cows

Е.Е. Rozum

Is Installed that vitamin-mineral additive "Frenk-Rayt" and to deflower phosphorus positively influence upon fraudulent processes beside cortex under to feed them on background full-fledged beside balanced ration on length dead-wood and puerperal period. All are a biochemical factors at the end of the experience within physiological of the rate. Premix "Frenk-Rayt" and to deflower phosphorus, incorporated in addition dead-wood cow, or in post-natal period promoted increasing rate of fertilization from the first insemination on 20-30% and reduction of the index of the rate of fertilization on 1,1.

Вісник Сумського нац. аграр. ун-ту: зб. наук. праць. - Суми, 2007. - Вип.8. - Ч.19. - С.108-110. (ВАК України 09.06.99)

